
Az Európai Unió tagállami bíróságai közötti együttműködés a bizonyítási eljárásban polgári és kereskedelmi ügyekben

* * *

A bizonyítási teher megfordulása védjegyoltalom kimerülésén alapuló alperesi védekezés esetén

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

Jogsegély ügyekben – adott esetben bizonyításfelvétel ügyében – a magyar bíróság külföldi bírósággal való együttműködése a következők alapján lehetséges:

- A) NEMZETKÖZI SZERZŐDÉS**
- B) VISZONOSSÁG**
- C) EURÓPAI UNIÓS JOGSZABÁLY**

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

Nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. 67. § (1) bekezdése →

Jogsegély ügyekben magyar bíróság külföldi bírósággal és más hatósággal az igazságügyért felelős miniszter útján, más hatóság pedig a felügyeletet gyakorló miniszter közvetítésével a külpolitikáért felelős miniszter útján érintkezik.

Nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. 68. § ['Nemzetközi jogsegély és megkeresés'] (1) bekezdése →

A magyar bíróság, vagy más hatóság külföldi bíróság, vagy más hatóság megkeresésére *nemzetközi szerződés alapján* vagy *viszonosság esetén* nyújt jogsegélyt.

- **Többoldalú nemzetközi szerződés:** A polgári és kereskedelmi ügyekben külföldön történő bizonyítás felvételéről szóló 1970. március 17. napján kelt **Hágai Egyezmény** ('Hague Evidence Convention'), kihirdette 2004. évi CXVI. törvény, ma már 59 részes állama van – az Egyezmény alapján a bírósági megkeresést nem közvetlenül a megkeresett bíróság részére küldi a megkereső bíróság, hanem központi hatóságon keresztül történik a jogsegély.
- **Kétoldalú nemzetközi szerződések (jogsegély egyezmények)** (Nagy-Britanniával például 1936 óta).
- **Viszonosság:** lásd Nmjtvr. 68. § (2)-(3): →
  - A viszonosság fennállásáról az igazságügyért felelős miniszter ad a bíróságra és más hatóságra kötelező nyilatkozatot.
  - Viszonosság hiányában a megkeresés teljesítéséről az igazságügyért felelős miniszter - a külpolitikáért felelős miniszterrel és az ügy tárgya szerint illetékes miniszterrel egyetértésben - határoz.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

Nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet

----->>----->>--<<-----<<-----

X. fejezet

Eljárási jogi rendelkezések

----->>----->>--<<-----<<-----

Nemzetközi jogsegély és megkeresés

67. § (1) Jogsegély ügyekben magyar bíróság külföldi bírósággal és más hatósággal az igazságügyért felelős miniszter útján, más hatóság pedig a felügyeletet gyakorló miniszter közvetítésével a külpolitikáért felelős miniszter útján érintkezik.

(2) Az Európai Unió tagállamai viszonylatában a 1393/2007/EK tanácsi rendelet alapján az iratok kézbesítésére irányuló jogsegélyforgalomban a magyar bíróság EU-tagállam bíróságával vagy más hatóságával közvetlenül érintkezik.

(3) A jogsegély teljesítése során a magyar jog szerint kell eljárni; a megkereső hatóság kérelmére azonban külföldi eljárási szabályokat is alkalmazni lehet, ha ez nem sérti a magyar közrendet.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

68. § (1) Magyar bíróság vagy más hatóság külföldi bíróság vagy más hatóság megkeresésére nemzetközi szerződés alapján vagy viszonosság esetében nyújt jogsegélyt.

(2) A viszonosság fennállásáról az igazságügyért felelős miniszter ad a bíróságra és más hatóságra kötelező nyilatkozatot.

(3) Viszonosság hiányában a megkeresés teljesítéséről az igazságügyért felelős miniszter - a külpolitikáért felelős miniszterrel és az ügy tárgya szerint illetékes miniszterrel egyetértésben - határoz.*

(4) A jogsegélyt meg kell tagadni, ha a megkeresés teljesítése a magyar közrendbe ütköznék.

(5) Az Európai Unió tagállamai viszonylatában a bizonyítás-felvételre irányuló jogsegélyre a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyítás-felvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló 1206/2001/EK tanácsi rendelet irányadó.

(6) Az (5) bekezdésben megjelölt rendelet alapján történő megkeresés teljesítése annak a törvényszéknek a székhelyén működő járásbíróságnak (Budapesten a Budai Központi Kerületi Bíróságnak) a hatáskörébe és illetékességébe tartozik, amelynek területén

- a) a meghallgatandó személy belföldi lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye található, vagy
- b) a lefolytatandó szemle tárgya található, vagy
- c) egyéb esetekben a bizonyítás a legcélszerűbben eszközölhető.

----->>----->>--<<-----<<-----

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

Nmjtvr. 68. § (5)-(6) bekezdése →

(5) Az Európai Unió tagállamai viszonylatában a bizonyítás-felvételre irányuló jogsegélyre a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyítás-felvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló 1206/2001/EK tanácsi rendelet irányadó.

(6) Az (5) bekezdésben megjelölt rendelet alapján történő megkeresés teljesítése annak a törvényszéknek a székhelyén működő járásbírósnak (Budapesten a Budai Központi Kerületi Bíróságnak) a hatáskörébe és illetékességébe tartozik, amelynek területén

- a) a meghallgatandó személy belföldi lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye található, vagy
- b) a lefolytatandó szemle tárgya található, vagy
- c) egyéb esetekben a bizonyítás a legcélszerűbben eszközölhető.

Pp. 204. § (1) bekezdése → Ha a bizonyítást olyan külföldi államban kell lefolytatni, amellyel a megkeresések teljesítésére a magyar állam által kötött nemzetközi megállapodás vagy viszonyossági gyakorlat áll fenn, a bizonyítás iránt ennek megfelelően kell intézkedni.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

EU jogszabály: a Tanács 1206/2001/EK rendelete

Polgári és kereskedelmi ügyekben felmerülő bizonyításvétel iránti bírósági jogsegélyre az Európai Unió tagállamai viszonylatában – Dánia kivételével – **a 1206/2001/EK tanácsi rendelet szabályait kell alkalmazni** – kógens rendelkezés, lásd:

- EU Rendelet 1. cikk [‘Hatály’] (1) bekezdés és
- R. 21. cikk (1) bekezdés [‘A tagállamok közötti megállapodásokhoz fűződő viszony’]
- Nemzetközi magánjogi tvr. 68. § [‘Nemzetközi jogsegély és megkeresés’] (5) bekezdés

21. cikk

A tagállamok közötti meglévő, illetve jövőbeni megállapodásokhoz fűződő viszony

(1) **E rendelet a hatálya alá tartozó ügyek vonatkozásában megelőzi a tagállamok által kötött két- vagy többoldalú megállapodások rendelkezéseit**, különösen a polgári eljárásról szóló, 1954. március 1-jei Hágai Egyezményre, valamint a polgári és kereskedelmi ügyekben külföldön történő bizonyításvételről szóló, 1970. március 18-i Hágai Egyezményre, az azokban részes tagállamok egymás közötti viszonylatában.

A két- vagy többoldalú nemzetközi egyezmények az Európai Unión kívül államok és Dánia viszonylatában alkalmazandók (a Hágai Egyezmények például Dánia is részese).

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A TANÁCS 2001. május 28-i 1206/2001/EK RENDELETE

a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködéséről

----->>----->>--<<-----<<-----

(6) Ez ideig bizonyításfelvétellel kapcsolatban nem jött létre a tagállamok mindegyikét kötelező megállapodás. A polgári és kereskedelmi ügyekben külföldön történő bizonyításfelvételtől szóló, 1970. március 18-i Hágai Egyezménynek az Európai Unió mindössze 11 tagállama a részese.

----->>----->>--<<-----<<-----

(22) Dánia, az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban e rendelet elfogadásában nem vesz részt, ezért e rendelet nem kötelezi, alkalmazása rá nem vonatkozik,

----->>----->>--<<-----<<-----

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A RENDELET HATÁLYA

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Hatály

(1) Ezt a rendeletet olyan polgári vagy kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni, amelyekben egy tagállam bírósága az adott tagállam jogának rendelkezéseivel összhangban kéri:

a) egy másik tagállam illetékes bíróságát bizonyításvételre; vagy

b) hogy egy másik tagállamban közvetlenül bizonyítást folytasson le.

(2) Nem intézhető kérelem olyan bizonyítás lefolytatására, amely nem valamely - már megkezdett vagy tervezett - bírósági eljárásban történő felhasználásra irányul.

(3) E rendelet alkalmazásában a „tagállam” kifejezés a tagállamokat jelenti, Dánia kivételével.

----->>----->>--<<-----<<-----

- Szigorú értelmezés szerint bírósági eljárásban való felhasználásra irányul.
- Bizonyítás felvételre a Rendelet hatálya alatt előzetes bizonyítás kezdeményezésekor is sor kerülhet.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

Tárgyi hatály:

Polgári és kereskedelmi ügyek fogalma: a felek közötti jogviszony, illetve a kereset tárgya dönti el az ügy jellegét. Egyes EU tagországokban a kereskedelmi jog önálló kategória, de lényegében a magánjogi és közjogi ügyek elhatárolásáról van szó, tehát a tárgyi hatály a **magánjogi ügyeket** jelenti.

Kizárólag bírósági eljárásban történő felhasználásra irányulhat, nem bírósági eljárásban történő bizonyításvételre irányuló bizonyításvétel ennek keretében kizárt: „... valamely – már megkezdett vagy tervezett – bírósági eljárásban történő felhasználásra irányul...” → Előzetes bizonyítás esetén is alkalmazható.

A Rendelet nem definiálja „a tagállam bírósága” fogalmát, de egyértelmű az értelmezés és a joggyakorlat, hogy közigazgatási hatóság és választottbíróság, ill. annak eljárása nem tartozik a Rendelet hatálya alá (összhang a választottbírósági törvénnyel: a Vbtv. 37. § (3) bekezdése szerint a választottbíróság bizonyítási eljárás lefolytatása végett a járásbíróságtól kérhet jogsegélyt).

Területi hatály: 27 tagállam

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

AZ ELJÁRÁS

2. cikk

Bíróságok közötti közvetlen továbbítás

(1) Az 1. cikk (1) bekezdésének *a*) pontja szerinti kérelmeket (a továbbiakban a „kérelmek”) az a bíróság, amely előtt az eljárást megkezdték, illetve megkezdeni szándékozzák (a továbbiakban a „**megkereső bíróság**”) megküldi valamely más tagállam illetékes bíróságának (a továbbiakban a „**megkeresett bíróság**”) bizonyításfelvétel céljából.

(2) Minden tagállam elkészíti az e rendelet értelmében bizonyításfelvételre illetékes bíróságok listáját. A felsorolásban fel kell tüntetni az egyes bíróságok területi, illetve esetleges különleges szakterület szerinti illetékességét.

Fontos szabály tehát, hogy a Rendelet a tagállami bíróságok közötti közvetlen kapcsolatfelvételt ír elő, ami azt jelenti, hogy a megkereső bíróság bizonyításfelvételre irányuló kérelmét közvetlenül küldi meg a másik tagállam illetékes bíróságának (a megkeresett bíróságnak).

A közvetlen kapcsolatfelvételre tekintettel a Rendelet záró rendelkezései között található 22. cikke alapján a Bizottság elkészítette azt a kézikönyvet, amely tagállamokra lebontva tartalmazza azon bíróságok listáját (az illetékességi területük megjelölésével), amelyek a bizonyítás foganatosítását végzik (lásd „Polgári Ügyek Európai Igazságügyi Atlasza”):

http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_searchmunicipality

Magyarországon az 1979. évi 13. tvr. 68. § (6) bekezdése alapján az Európai Unió tagállamai viszonylatában a megkeresés teljesítése annak a megyei bíróságnak a székhelyén működő helyi bíróságnak (Budapesten a Budai Központi Kerületi Bíróságnak) a hatáskörébe és illetékességébe tartozik, amelynek területén a meghallgatandó személy belföldi lakóhelye, vagy szokásos tartózkodási helye található, vagy a lefolytatandó szemle tárgya található, vagy egyéb esetekben a bizonyítás legcélszerűbben eszközölhető.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A Rendelet a bizonyításfelvétellel kapcsolatos jogsegély 2 változatát teszi lehetővé:

A) **Aktív jogsegély** (Rendelet 4. cikke) →

A megkeresett bíróság által a megkereső bíróság kérelme alapján végzett bizonyításfelvétel: a megkereső bíróság által megadott információ alapján a megkeresett bíróság folytatja le a megkereső bíróság által pontosan meghatározott bizonyítási eljárást.

B) **Passzív jogsegély** (Rendelet 17. cikke) →

A megkereső bíróság által végzett közvetlen bizonyításfelvétel: a megkereső bíróság kérelmezi, hogy más tagállamban közvetlenül bizonyítást folytathasson le.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A kérelem formája és tartalma

A kérelmeket a Rendelet mellékletében szereplő formanyomtatványokon kell benyújtani. A Melléklet 10 formanyomtatványt tartalmaz, A-tól J-ig.

Aktív jogsegély (4-16. cikkek): Aktív jogsegély iránti megkeresés esetén "A" formanyomtatványon a következő adatokat kell megadni:

- a) a megkereső, illetve adott esetben a megkeresett bíróság neve
- b) az eljárásban részt vevő felek, valamint esetleges képviselőik neve, címe
- c) az ügy jellege, tárgya és a tényállás rövid ismertetése
- d) az elvégzendő bizonyításfelvétel leírása
- e) amennyiben a kérelem személy vizsgálatára irányul:
  - a vizsgálatnak alávetendő személy(ek) neve, címe
  - a vizsgálatnak alávetendő személy(ek)nek feltenni kívánt kérdések
  - a vizsgálat tárgyát képező tényállás ismertetése
  - adott esetben egyébek, például
    - a megkereső bíróság tagállamának joga által előírt vallomástétel-megtagadási jogra tett hivatkozás
    - arra irányuló kérés, hogy a meghallgatást eskü alatt tett, vagy eskü erejével bíró nyilatkozat felvétele útján foganosítsák
    - adott esetben minden egyéb olyan információ, amelyet a megkereső bíróság szükségesnek vél
- f) amennyiben a kérelem más jellegű bizonyításra irányul, a megvizsgálandó iratok, illetve tárgyak
- g) adott esetben a 10. cikk (3) és (4) bekezdése, valamint a 11. és a 12. cikk értelmében benyújtott kérelmek, és az azok alkalmazásához szükséges minden információ.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A. FORMANYOMTATVÁNY

Kérelem bizonyításfelvételre

[A polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendeletének 4. cikke (HL L 174., 2001.6.27., 1. o.)]

1. A megkereső bíróság ügyiratszám:
2. A megkeresett bíróság ügyiratszám:
3. Megkereső bíróság:
  - 3.1. Név:
  - 3.2. Cím:
    - 3.2.1 Utca, házszám/postafiók:
    - 3.2.2 Helység, irányítószám:
    - 3.2.3 Ország:
  - 3.3. Tel.:
  - 3.4. Fax:
  - 3.5. E-mail:
4. Megkeresett bíróság:
  - 4.1. Név:
  - 4.2. Cím:
    - 4.2.1 Utca, házszám/postafiók:
    - 4.2.2 Helység, irányítószám:
    - 4.2.3 Ország:
  - 4.3. Tel.:
  - 4.4. Fax:
  - 4.5. E-mail:
5. Az ügy felperese/kérelmezője:
  - 5.1. Név:
  - 5.2. Cím:
    - 5.2.1 Utca, házszám/postafiók:
    - 5.2.2 Helység, irányítószám:
    - 5.2.3 Ország:
  - 5.3. Tel.:
  - 5.4. Fax:
  - 5.5. E-mail:
6. A felperes/kérelmező képviselői:
  - 6.1. Név:
  - 6.2. Cím:
    - 6.2.1 Utca, házszám/postafiók:
    - 6.2.2 Helység, irányítószám:
    - 6.2.3 Ország:
  - 6.3. Tel.:
  - 6.4. Fax:
  - 6.5. E-mail:
7. Az alperessel szemben álló fél/ellenérdektű fél:
  - 7.1. Név:

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A kérelem, valamint a kérelemmel benyújtott iratok mentesülnek a hitelesítés, illetve egyéb alaki követelmény alól.

Az eljárás nyelve a megkeresett tagállam hivatalos nyelve. Azokról az iratokról, amelyeket a megkereső bíróság szükségesnek tart a kérelem végrehajtása érdekében, a kérelem benyújtásának nyelvén elkészített fordítást kell mellékelni.

Hiányos kérelem esetén a megkeresett bíróság 30 napon belül "C" formanyomtatványon tájékoztatja a megkereső bíróságot, és felkéri a hiányzó adatok pótlására. Ugyanez a megkeresett bíróság eljárása akkor is, ha egy kérelem azért nem teljesíthető, mert letételhelyezésre vagy előlegfizetésre van szükség.

A kérelem teljesítése: Ha a kérelem teljesíthető, a megkeresett bíróság haladéktalanul, de legkésőbb 90 napon belül elvégzi a bizonyításfelvételt. Főszabály szerint **saját tagállamának joga szerint** teljesíti a kérelmet, de a megkereső bíróság azt is kérheti, hogy az ő tagállami joga szerinti különös eljárás keretében folytassák le a bizonyításfelvételt. Az ilyen igények akkor teljesíthetők, ha az adott eljárás összeegyeztethető a megkeresett bíróság tagállamának jogával.

A bizonyításfelvételen a megkeresett bíróság által megállapított feltételek mellett a felek, illetve képviselőik, továbbá erre irányuló kérelem esetén a megkereső bíróság képviselői is részt vehetnek.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A költségekre vonatkozóan a Rendelet rögzíti, hogy a jogsegély kérelem teljesítéséért illetéket vagy költségtérítést követelni nem lehet, de amennyiben a megkeresett bíróság kéri, a megkereső bíróságnak gondoskodnia kell a szakértőknek és tolmácsoknak fizetendő díjak és egyéb szükséges kiadások (például a technikai feltételek biztosításával kapcsolatban felmerült költségek stb.) megtérítéséről.

Szakértő igénybevétele esetén a szakértői díj letétbe helyezése is kérhető.

A felek költségeinek viselésére vonatkozó kötelezettségekre a megkereső bíróság tagállamának joga irányadó.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A bizonyítási teher megfordulása védjegyoltalom kimerülésén alapuló alperesi védekezés esetén

**Az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali kérelem
elbírálása során 2003. április 8-án hozott
C-244/00 számú ítélete
(‘Van Doren’ ügy)**

**az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződés
28. és 30. cikkeinek, és a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok
közelítéséről szóló 89/104/EGK tanácsi rendelet [‘Védjegyjogi Irányelv’]
7. cikk (1) bekezdésének értelmezéséről**

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A német bíróság előtt folyamatban volt védjegybitorlási per kapcsán Az EKSz 28. és 30 cikkeinek és a Védjegyjogi Irányelv 7. cikk (1) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban a Bundesgerichtshof 2000. május 11-én kelt végzésével a következő kérdést intézte az Európai Unió Bíróságához:

Az EKSz 28. és 30. cikkei úgy értelmezendők-e, hogy megengedik a tagállamok nemzeti jogának alkalmazását a tekintetben, hogy egy bitorló, aki ellen védjeggyel ellátott eredeti áruforgalmazása miatt eljárás van folyamatban, és aki azzal védekezik, hogy a hivatkozott védjegyoltalom a Védjegyjogi Irányelv 7. cikke értelmében kimerült, köteles-e arra vonatkozóan érdemben nyilatkozni, és szükség szerint bizonyítani azt, hogy az általa értékesített áru első forgalombahozatala a védjegyjogosult által vagy hozzájárulásával az Európai Gazdasági Térségben történt.

Egyszerűbben: a hivatkozott európai uniós jogszabályi rendelkezések alapján adott tényállás esetén az alperest, vagy felperes terheli a bizonyítás.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

267. cikk (az EKSz. korábbi 234. cikke)

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

- a) a Szerződések értelmezése;
- b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése;

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni.

Ha egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő ügyben olyan kérdés merül fel, amely valamely fogva tartott személyt érint, az Európai Unió Bírósága a lehető legrövidebb időn belül határoz.

Az alapeljárás

A német bíróság előtt folyamatban volt védjegybitorlási perben:

Felperes: Van Doren + Q. GmbH

Alperesek: Lifestyle sports + Sportswear Handelsgesellschaft mbH és Michael Orth

Észrevételt tevők: a német kormány, a francia kormány és az Európai Bizottság

Védjegyjogosult: Stussy, Inc. (USA)

Védjegy: stüßy

- Stussy Inc. 'Dealership Agreement' →

kizárólagos disztribútori és generálimportóri megállapodások 'stüßy' ruházati termékek forgalmazására az Európai Gazdasági Térség országaiban, minden országban egy-egy forgalmazóval

kontraktuális kötelezettség: a licencijogosult nem értékesíthet sem közvetlenül, sem viszonteladó részére a saját területén kívül történő továbbértékesítésre

Németország területére kizárólagos jogok (jogérvényesítésre is kiterjedően) Van Doren számára

- az alperesek eredeti, de nem a felperestől származó 'stüßy' ruházati termékeket értékesítettek Németországban

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

- védjegybitorlási keresetében Van Doren a jogsértés megállapítását, jogkövetkezményként egyebek mellett eltiltást és kártérítési felelősség megállapítását kérte, 1995. január 1-től kezdődően
  - felperes szerint az alperesek által forgalmazott áru a védjegyjogosult által az USA piacon került forgalomba
  - az alperesek a kereset elutasítását kérték, állították, hogy árujuk az EGT-ből származik, ahol a védjegyjogosult által vagy hozzájárulásával kerültek forgalomba → jogkimerülés
- (a tőlük próbavásárolt mintára vonatkozóan úgy nyilatkoztak, hogy azt az EGT területén vásárolták egy olyan viszonteladótól, akiről okkal feltételezték, hogy „authorized distributor”)
- alperesek nézete szerint nem követelhető tőlük, hogy nevezzék meg a szállítóikat, amíg a felperes nem bizonyította forgalmazói hálózatának áthatolhatatlanságát (imperviousness)

Elsőfokú bíróság: a felperes keresetének alapvetően helyt adott →

Alperesek fellebbezése →

Másodfokú bíróság: az ítélet hatályon kívül helyezése azzal, hogy a felperestől elvárható lett volna, hogy legalábbis kellően valószínűsítse, hogy az alperes áruja a védjegyjogosult engedélye nélküli import útján kerül az EGT piacára →

Van Doren fellebbezése → **Bundesgerichtshof**

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A Bundesgerichtshof előzetes döntéshozatal iránti kérelemre vonatkozó végzése

- Védjegyjogi Irányelv 5. cikk (1)-(3), 7. cikk (1) bekezdés

→ Markengesetz: Paragraph 14(1) - 14(3) és 24(1)

- a jogkimerülés jogintézménye szigorú területi korlátozással értelmezhető: nem alkalmazható olyan árura, amely az EGT-n kívül került első forgalomba (konzekvens európai uniós joggyakorlat, hivatkozások: Silhouette; Sebago and Mason Dubois)
- a jogkimerülés egy speciális védekezési eszköz, amelyet a német polgári eljárásjog szerint főszabály szerint az alperesnek kell bizonyítania [a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el – vö. Pp. 164.§ (1)] →
- védjegyjogban a bizonyítási teher megfordítása idegen lenne általános eljárási jogelvek szerinti struktúrától, egyúttal indokolatlan eltérést jelenten a hagyományos magánjogi szerkezetétől [a fennálló oltalom és a bitorlási magatartás megvalósulásának bizonyítása általában elegendő [vö. Vt. 95 (2)]; főszabály szerint nem a sérelmet elszenvedő jogtulajdonosnak kell a jogellenességet bizonyítania, hanem a feltételezett bitorlónak kell igazolnia a jogellenesség hiányát (például, hogy védjegyhasználati engedéllyel rendelkezik, vagy jogkimerülés miatt nem tekinthető jogellenesnek a sérelmezett magatartása; ráadásul, a védjegyjogosult abszolút szerkezetű kizárólagos jogának érvényesíthetőségét is korlátozná, míg a feltételezett bitorló a maga részéről könnyűszerrel igazolhatná árujának származását

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

- a német felsőbbbíróság azt is kifejtette, hogy adott esetben a a jogtulajdonossal közvetlen kapcsolatban nem lévő harmadik személy (potenciális viszonteladó) oldalán jelentkezhet méltánytalan hátrány, hiszen nem várható el tőle, hogy a jogtulajdonos komplett forgalmazói láncolatát feltárja, továbbá még ha vissza tudná is vezetni az áru származását a jogtulajdonosig, ez adott esetben azzal fenyegethetne, hogy elveszíti a beszerzési forrását
- következésképpen, nem zárható ki annak kockázata, hogy a védjegyjogosult az oltalmát a nemzeti piacok megosztására használná fel (partition of national markets”)
- a Bundesgerichtshof szerint felmerül tehát a kérdés, hogy az EUSz 28. cikke alapján bizonyos tényállási körülmények fennállása esetén szükséges-e az általános szabálytól való eltérés a jogkimerülésre való hivatkozással összefüggő bizonyítási teher tekintetében
- esetleges alternatívaként említi példaként, hogy a bizonyítási kötelezettség akkor terhelhető harmadik személyre, ha a védjegyjogosult igazolja, hogy konzekvens módon megfelelően jelölte áruján, hogy az az ő hozzájárulásával kerül forgalomba az EGT piacán
- ezen előzmények után a Bundesgerichtshof az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntésért fordult az Európai Bírósághoz

Előzetes döntéshozatali kérdés:

Az EKSz 28. és 30. cikkei úgy értelmezendők-e, hogy megengedik a tagállamok nemzeti jogának alkalmazását a tekintetben, hogy egy bitorló, aki ellen védjeggyel ellátott eredeti áruforgalmazása miatt eljárás van folyamatban, és aki azzal védekezik, hogy a hivatkozott védjegyjogtalom a Védjegyjogi Irányelv 7. cikke értelmében kimerült, köteles-e arra vonatkozóan érdemben nyilatkozni, és szükség szerint bizonyítani azt, hogy az általa értékesített áru első forgalombahozatala a védjegyjogosult által vagy hozzájárulásával az Európai Gazdasági Térségben történt.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

A hivatkozott EU jogszabályhelyek:

**A TANÁCS 1988. december 21-i 89/104/EGK ELSŐ IRÁNYELVE
a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről**

**Az Európai Parlament és a Tanács 2008. október 22-i 2008/95/EK Irányelve
a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről**

---->>----->>--<<-----<<-----

5. cikk

A védjegyoltalom tartalma

(1) A védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ

a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;

---->>----->>--<<-----<<-----

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben szabályozott feltételek megvalósulása esetén tilos különösen

a) a megjelölés elhelyezése az árun vagy csomagolásán;

---->>----->>--<<-----<<-----

c) a megjelölést hordozó áruk behozatala vagy kivitele;

---->>----->>--<<-----<<-----

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

7. cikk

A védjegyoltalom kimerülése

(1) A védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthatja meg a védjegy használatát olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket ezzel a védjeggyel ő hozott forgalomba, vagy amelyeket kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba a ~~Közösségben~~ az Európai Gazdasági Térségben.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha a jogosultnak jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy az áruk további forgalmazását ellenezze, különösen, ha az áru állagát, állapotát - a forgalomba hozatalt követően - megváltoztatták, illetve károsították.

[az Európai Parlament és a Tanács 2015. december 16-i 2015/2436/EU Irányelve: **15. cikk!**]

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

HARMADIK RÉSZ

AZ UNIÓ BELSŐ POLITIKÁI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

I. CÍM

BELSŐ PIAC

26. cikk (az EK Sz. korábbi 14. cikke)

(1) Az Unió a Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően meghozza a belső piac létrehozásához, illetve működésének biztosításához szükséges intézkedéseket.

(2) A belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben a Szerződések rendelkezéseivel összhangban biztosított az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása.

(3) A Tanács a Bizottság javaslata alapján meghatározza az összes érintett ágazat kiegyensúlyozott fejlődésének biztosításához szükséges iránymutatásokat és feltételeket.

----->>----->>--<<-----<<-----

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

II. CÍM

AZ ÁRUK SZABAD MOZGÁSA

28. cikk (az EKSz. korábbi 23. cikke)

(1) Az Unió vámuniót alkot, amely a teljes árukereskedelemre kiterjed, és magában foglalja a behozatali és kiviteli vámok, valamint az azokkal azonos hatású díjak tilalmát a tagállamok között, továbbá közös vámtarifa bevezetését harmadik országokkal fenntartott kapcsolataikban.

(2) A 30. cikk és e cím 3. fejezetének rendelkezéseit a tagállamokból származó, továbbá a harmadik országokból érkező és a tagállamokban szabad forgalomban lévő termékekre kell alkalmazni.

---->>----->>--<<-----<<-----

VÁMUNIÓ

30. cikk (az EKSz. korábbi 25. cikke)

A tagállamok között tilos bármilyen behozatali vagy kiviteli vám és azzal azonos hatású díj. Ezt a tilalmat a fiskális vámokra is alkalmazni kell.

---->>----->>--<<-----<<-----

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

Mindezek után, a Bíróság válasza a Bundesgerichtshof kérdésére a következő:

Az a bizonyítási teherrel kapcsolatos szabály, amelynek értelmében védjegyoltalom alapján a védjegyjogosult által harmadik személy ellen indult eljárásban a harmadik személy részéről védekezésként jogkimerülésre vonatkozó hivatkozás esetén főszabályként a harmadik személyt terheli annak bizonyítása, hogy a jogkimerülés körülményei fennálltak, konzisztens az Európai Unió jogával, különös tekintettel az Irányelv 5. és 7. cikkelyeire.

Mindazonáltal, az egyebek mellett az EUSz. 28. és 30. cikkeiben foglaltak szerint az áruk szabad áramlásának védelméből származó követelmények felvethetik annak szükségességét, hogy ez a bizonyítási szabály mérlegelésre kerüljön. Ebből következően, ha egy harmadik személy sikeresen bizonyítja, hogy amennyiben őt terheli a bizonyítási kötelezettség, fennáll a veszélye a nemzeti piacok megosztásának, különösen ahol a védjegyjogosult kizárólagos forgalmazói hálózatot használ áruinak az EGT-ben történő forgalmazására, a védjegyjogosultat terheli annak a bizonyítása, hogy a kérdéses áru általa vagy az ő hozzájárulásával először az EGT-n kívül került forgalomba. Ennek a bizonyításnak a teljesítése után a harmadik személynek kell bizonyítania, hogy a jogtulajdonos hozzájárult az adott termék EGT-n belül történő értékesítéséhez.

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS

KÖSZÖNÖM A MEGTISZTELŐ FIGYELMET!

DANUBIA

SZABADALMI ÉS JOGI IRODA KFT.
együttműködésben a Sár és Társai Ügyvédi Irodával

Alapítva 1949

a szellemi tulajdon védelméért

DR. SÓVÁRI MIKLÓS